

[Viggo Starcke.]

danske myndigheder, både til indenrigsministeriet, sundhedsstyrelsen og til de fremragende folk, der gør deres arbejde ude på seruminstittet, skal der lyde en tak.

Sygdommen, som vi her står overfor, er i sin epidemiske form en relativ ny foreteelse i menneskehedens historie. Den er i sin epidemiske form knap et halvt århundrede gammel, og det, der har været det forfærdelige ved den, er epidemiernes tiltagende farlighed og de svære lammelser og den stigende dødelighed, som den i stigende grad har ført med sig. Det ser efter den viden, man har i dag, ud, som om det er epidemier, der i særlig grad rammer lande med relativ stor renlighed. Dette skal ikke være et angreb på renligheden som sådan, sygdommen er formodentlig en følge af, at renlighed ikke lader sig gennemføre 100 pct. Det, man ved om sygdommens smitteveje, synes at vise, at det er en sygdom, som for en meget stor del smitter gennem tarmkanalen, og at det først og fremmest er en tarminfektion, så derfor var det måske værd at overveje, om den gamle og smukke skik, at man, når man hilser på folk, trykker dem i hånden, ikke burde tages op til revision, således at man reserverer håndtrykket til ganske særlige lejligheder og ellers nøjes med en lille hilsen, som man har det mellem venner. Der er nemlig ingen tvivl om, at smittevejen gennem håndtrykket er en af de veje, som er farlige.

Jeg kan på min gruppes vegne give fuld tilslutning til lovforslaget i hele dets udformning, kun vil jeg tillade mig at sætte et lille spørgsmålstegn ved ordvalget i bemærkningerne og i den højtærede ministers fremsættelse, idet selve forslaget anvender betegnelsen „børnelammelse“, hvorimod der i bemærkningerne til forslaget og i ministerens fremsættelse bruges det moderne slangudtryk „polio“, som er en forkortelse af det græske „poliomyelitis“. Nu har jeg ikke noget imod sådanne praktiske forkortelser, men jeg stiller mig tvivlende overfor, hvorvidt de bør forekomme i officielle dokumenter som love.

De resultater, som er nået ved Salks vaccine, viser, at man her er inde på en vej, som lover de allerbedste resultater. For det første synes vaccinen at være effektiv i

en meget høj procentgrad, for det andet synes den at være ufarlig, for det tredje er den, såvidt man hidtil har kunnet konstatere, uden bivirkninger. Man har selvfølgelig endnu ikke erfaringer med hensyn til den sikkerhed, vaccinen giver, hvor mange års varighed vaccinationen vil have, og om den vil nedsætte selve angrebsprocenten; een ting er, at man hos det enkelte individ oparbejder en større modstandskraft mod et sygdomsangreb, og een ting er, at man forringer antallet af mennesker, der bliver udsat for smitten i en sygdomsfremkaldende grad. Nu er erfaringen fra andre epidemier den, at jo mere man kan afkorte og begrænse det enkelte sygdomstilfælde; des større er chancen for, at færre bliver smittet. Endelig står vi sandsynligvis ikke ved afslutningen på den vaccinationsmæssige behandling af børnelammelsen. Der er mulighed for, at de kommende års forskning vil kunne give yderligere forbedringer med en endnu stærkere beskyttelse, men det er alt sammen noget, der ikke er grund til at beskæftige sig med i dag.

Ud fra retsforbundets synspunkt er bekæmpelse af epidemier absolut en statsopgave, idet epidemier er en kollektiv samfundsfare, hvor hver den, der smitter, betyder en fare for et ukendt antal andre individer indenfor samfundet. Derfor spiller omkostningerne ved gennemførelsen af vaccination en underordnet rolle, selvom det er forsvarligt også at tage økonomiske synspunkter i betragtning. Dog tror jeg, at man, hvis man vil anlægge det økonomiske synspunkt på spørgsmålet om gennem vaccination at forhindre epidemier, må gøre sig klart, at også epidemier er særdeles kostbare. De mange invalider, som børnelammelsesepidemier fører med sig i form af lammede voksne og børn, betyder en stor økonomisk byrde for samfundet.

Der findes hidtil, såvidt man ved, tre forskellige virusformer, som fremkaldt børnelammelse. Deraf er virus nr. 1 den farligste, den værste, og den vaccine, man anvender efter Salks princip, og som også er fremstillet på det danske seruminstitut, indeholder alle tre virusformer. Om der eksisterer flere, ved man endnu ikke.

Når jeg kan give min anbefaling til dette lovforslag, taler jeg ikke i og for sig som specialsagkyndig, idet jeg hverken er bak-